

گزارش

پزشکیان: اقدام نظامی علیه ایران در بحبوحه مذاکرات، نماد تمام‌عیار تهی‌بودن ادعاهای آمریکاست

ایران منطق قانون جنگل را هرگز نخواهد پذیرفت

شرق: در موضع‌گیری رسمی رئیس‌جمهور ایران پس از حمله نظامی به برخی تأسیسات هسته‌ای کشور، مسعود پزشکیان این اقدام را نشانه‌ای آشکار از تناقض‌گویی آمریکا و شریکانش در ادعای صلح‌طلبی دانست و تأکید کرد جمهوری اسلامی ایران نه‌تنها از حق دفاع مشروع خود کوتاه نخواهد آمد، بلکه حملات اخیر را نمادی از سقوط اخلاقی غرب و گسست کامل میان ادعا و عمل در سیاست خارجی ایالات متحده خواند.
پزشکیان در گفت‌وگوی تلفنی با نخست‌وزیر هند، ضمن محکوم‌کردن صریح تجاوز نظامی آمریکا و رژیم صهیونیستی به تأسیسات صلح‌آمیز ایران، تصریح کرد که حمله به تأسیسات هسته‌ای حتی در زمان جنگ نیز اقدامی غیرقانونی است، چه رسد به زمانی که کشور هدف در حال گفت‌وگو با طرف حمله‌کننده بوده است. رئیس‌جمهور با تأکید بر اینکه ناامنی در منطقه نتیجه مستقیم توطئه‌های آمریکا و رژیم صهیونیستی است، افزود: حمله به تأسیسات هسته‌ای یک کشور، حتی در زمان جنگ نیز از منظر حقوق بین‌الملل عملی غیرقانونی و محکوم است. این در حالی است که حمله به تأسیسات ما در شرایطی صورت گرفت که نه‌تنها در جنگ نبودیم، بلکه در حال مذاکره با آمریکا بودیم و این رفتار به‌روشنی نشان می‌دهد که چقدر ادعاهای آنها در زمینه گفت‌وگو و صلح‌طلبی، تهی و بی‌پایه است. مسعود پزشکیان ضمن محکومیت شدید اقدام تجاوزکارانه دولت آمریکا در حمله به تأسیسات صلح‌آمیز هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران، تأکید کرد: آنچه امروز جهان در حال مشاهده آن است، روندی نگران‌کننده و غیرقابل‌قبول است که در آن کشوری که در چارچوب مقررات و الزامات بین‌المللی، به‌ویژه تحت نظارت آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، فعالیت‌های صلح‌آمیز هسته‌ای خود را دنبال می‌کند، هدف حمله مستقیم و آشکار از سوی ایالات متحده آمریکا و رژیم صهیونیستی قرار می‌گیرد. این اقدام نشان می‌دهد که تمامی ادعاهای آنها در خصوص صلح، دموکراسی، حقوق بشر و پایبندی به قواعد بین‌المللی چیزی جز شعار و فریب افکار عمومی نیست. رئیس‌جمهور کشور با اشاره به سابقه اقدامات جنایت‌بار رژیم صهیونیستی اظهار کرد: آنچه در غزه، لبنان، سوریه و اینک در ایران از سوی این رژیم مشاهده شده، چیزی جز کشتار بی‌رحمانه انسان‌ها، زنان، کودکان و غیرنظامیان نیست؛ درحالی‌که در رسانه‌های غربی، با نهایت بی‌شرمی، این اقدامات را «دفاع از خود» معرفی می‌کنند و مدعی‌اند به دنبال صلح هستند. آیا چنین ادعایی واقعا باورپذیر است؟ دکتر پزشکیان با تأکید بر اینکه تجاوز اخیر رژیم صهیونیستی به جمهوری اسلامی ایران با مجوز، حمایت و پشتیبانی آشکار آمریکا و برخی دولت‌های اروپایی صورت گرفته است، تصریح کرد: آنها بر این تصور بودند که با این اقدام جنایتکارانه می‌توانند ایران را از یکبیری حقوق مشروع و قانونی خود بازدارند، اما این اقدام چیزی جز منطق قانون جنگل نیست؛ منطق‌ی که جمهوری اسلامی ایران هرگز آن را نخواهد پذیرفت و برای خود نیز حق دفاع از ملت و تمامیت ارضی کشور را محفوظ می‌داندیم. رئیس‌جمهور کشورمان در ادامه، ادعای دیرینه ایالات متحده و رژیم صهیونیستی مبنی بر تلاش ایران برای دستیابی به سلاح هسته‌ای را «دروغی بزرگ و تاراجی» خواند و اظهار کرد: براساس فتوای صریح مقام معظم رهبری، ساخت و به‌کارگیری سلاح‌های هسته‌ای شرعا و اخلاقا ممنوع بوده و در دکتین دفاعی جمهوری اسلامی ایران هیچ جایگاهی ندارد و فضا‌سازی‌هایی که انجام جمهوری اسلامی ایران در عرصه جهان‌گیری انجام شده، کذب محض است. دکتر پزشکیان با اشاره به همکاری و تعامل بسیار خوب جمهوری اسلامی ایران در پرونده هسته‌ای با سازمان‌های بین‌المللی خاطرنشان کرد: جمهوری اسلامی ایران هیچ‌گاه خارج از چارچوب مقررات بین‌المللی اقدامی نکرده است. از سوی دیگر، از نخستین روز آغاز به کار دولت جدید در ایران، تمامی تلاش ما بر صلح، ثبات و تقویت همکاری‌ها با کشورهای منطقه متمرکز بوده است، اما در همین بازه، رژیم صهیونیستی بارها با اقدامات تروروستی و ایجاد ناامنی، مسیر تعاملات منطقه‌ای را مورد تهدید قرار داده است. رئیس‌جمهور در ادامه با تأکید بر اینکه ناامنی در منطقه نتیجه مستقیم توطئه‌های آمریکا و رژیم صهیونیستی است، افزود: اقدام جمهوری اسلامی ایران علیه رژیم صهیونیستی، دفاعی مشروع در برابر تجاوز یک رژیم غاصب و غیرقانونی به سرزمین ماست. ما آغازگر هیچ جنگی نبودهایم و خواهن صلح و آرامش در منطقه هستیم، اما اقدامات تجاوزکارانه و بی‌پروای طرف مقابل، آشکار کرد که قواعد بین‌المللی هیچ‌گونه ضمانت اجرایی مؤثری برای حمایت از حقوق ملت‌ها ندارد. از این‌رو، ایران قطعا پاسخ‌هایی قاطع، سخت و پشیمان‌کننده به این تجاوزات خواهد داد. دکتر پزشکیان تأکید کرد: تمامی اقدامات جمهوری اسلامی ایران در چارچوب حقوق بین‌الملل و تعهدات بین‌المللی بوده و ما صرفا قواعد استیفای حقوق مسلم خود هستیم. ایالات متحده آمریکا و رژیم صهیونیستی حق ندارند خارج از این چارچوب، خواسته‌های خود را به دیگر ملت‌ها تحمیل کنند. آنان باید از سیاست فشار، تهدید، جنگ افروزی و بی‌ثبات‌سازی در جهان دست بردارند. رئیس‌جمهور ایران در ادامه تصریح کرد: حمله به تأسیسات هسته‌ای یک کشور، حتی در زمان جنگ نیز از منظر حقوق بین‌الملل عملی غیرقانونی و محکوم است. این در حالی است که حمله به تأسیسات ما در شرایطی صورت گرفت که نه‌تنها در جنگ نبودیم، بلکه در حال مذاکره با ایالات متحده آمریکا بودیم. این رفتار به‌روشنی نشان می‌دهد که چقدر ادعاهای آنها در زمینه گفت‌وگو و صلح‌طلبی، تهی و بی‌پایه است. پزشکیان در بخش دیگری از این گفت‌وگوی تلفنی، با ابراز تمایل جمهوری اسلامی ایران به تقویت روابط اقتصادی، سیاسی و راهبردی با کشور دوست هند، اظهار کرد: ما بر گسترش همکاری‌های دوجانبه، به‌ویژه در چارچوب نهادهای بین‌المللی از جمله گروه بریکس، تأکید داریم و خواهان ارتقاء سطع روابط و هماهنگی‌های مشترک هستیم. رئیس‌جمهور همچنین بر گسترش همکاری‌ها با کشورهای منطقه، به‌ویژه از مسیر تبادل تجربیات، تعاملات اقتصادی، علمی، صنعتی و فناوریانه تأکید و آن را عاملی مهم در تقویت ثبات منطقه‌ای دانست. در این گفت‌وگوی تلفنی، آقای نارندرا مودی، نخست‌وزیر هند نیز با ابراز نگرانی عمیق از تحولات جاری، بر لزوم توقف فوری درگیری‌ها تأکید و خاطر‌نشان کرد: ما معتقدیم هرگونه اختلاف و درگیری باید صرفا از طریق گفت‌وگو و راه‌حل‌های دیپلماتیک حل‌وفصل شود. نخست‌وزیر هند با تأکید بر نقش صلح، ثبات و امنیت در تأمین منافع جمعی، تصریح کرد: ما از همه ابزارهای در اختیار خود برای توقف درگیری‌ها استفاده خواهیم کرد و بر تقویت مناسبات دوجانبه و منطقه‌ای با جمهوری اسلامی ایران پایبندیم. هند همواره دوست ملت ایران بوده و خواهد بود.

مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهور، در جلسه دیروز هیئت دولت ضمن قدردانی از هماهنگی، هم‌افزایی و تلاش خستگی‌ناپذیر دستگاه‌های اجرایی کشور برای تداوم بی‌وقفه خدمات‌رسانی به مردم شریف ایران در شرایط حساس کنونی، بر واگذاری اختیارات لازم به وزرا، مسئولان و مدیران تأکید کرد تا آنان بتوانند با ذهنی باز و دستانی گشوده، امور کشور را با کارآمدی و ابتکار بیشتری پیش ببرند.
پزشکیان در بخش دیگری از سخنان خود، با اشاره به حمله شب‌گشاکننده آمریکا به برخی تأسیسات هسته‌ای کشور، این اقدام را شدیداً محکوم و تصریح کرد: این تجاوز نشان داد که آمریکا، عامل اصلی اقدامات خصمانه رژیم صهیونیستی علیه جمهوری اسلامی ایران است. اگرچه ابتدا تلاش داشتند نقش خود را کتمان کنند، اما پس از پاسخ قاطع و بازدارنده نیروهای مسلح کشورمان و مشاهده ناتوانی آشکار رژیم صهیونیستی، ناگزیر خود به میدان آمدند. رئیس‌جمهور تأکید کرد: حملات مقتدرانه صبح دیروز نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران به سرزمین‌های اشغالی، در حقیقت پاسخی به سیاست‌های تجاوزکارانه آمریکاست؛ چراکه اساساً رژیم صهیونیستی در اندازه و موقعیتی نیست که به تنهایی توان و جرئت تعرض به جمهوری اسلامی ایران را داشته باشد.

مالک مصدق: ساعت ۳:۳۰ بامداد یکشنبه، اول تیرماه ۱۴۰۴، آسمان ایران شاهد پرواز بمب‌افکن‌های ارادارگریز B-2 آمریکایی بود که از پایگاه ولینتن در میسوری، پس از پیمودن ۱۰۸۰۰ کیلومتر، به تأسیسات هسته‌ای فردو، نظنز و اصفهان یورش بردند. به گزارش سی‌ان‌ان، شش فروند B-2 با ۱۲ بمب سگرشکن GBU-57، هرکدام با وزن ۱۳٫۶۰۰ کیلوگرم و توانایی نفوذ تا عمق ۶۱ متر، فردو را هدف قرار دادند. هم‌زمان، ۳۰ موشک کروز تاماهاوک از زیردریایی کلاس اوهایو به نظنز و اصفهان شلیک شد. دونالد ترامپ این عملیات را «موفقیت نظامی فوق‌العاده» خواند و ادعا کرد تأسیسات غنی‌سازی ایران «کاملاً نابود شده‌اند». بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی نیز آن را نتیجه «هماهنگی کامل» با آمریکا دانست. اما تأیید آژانس مبنی بر عدم نشت تشعشعات و فقدان اطلاعات دقیق درباره خسارت‌ها، نشان‌دهنده استحکام زیرساخت‌های ایران و ناکامی این تجاوز است. پرواز پهلوهای آمریکایی نزدیک تنگه هرمز نیز حکایت از تلاش برای رصد واکنش ایران دارد، اما تهران با خویشتن‌داری، عزم خود برای پاسخ استراتژیک نشان داد.

واکنش‌های جهانی: از مدافعان صلح تا حامیان جنگ

تهاجم ایالات متحده که نقض آشکار قوانین بین‌المللی بود، تنها یک روز پس از مذاکرات ایران با اروپا در ژنو رخ داد و در این جهان پر براب این تجاوز به دو جبهه تقسیم شد: «مدافعان صلح و حامیان جنگ». عراق، عمان، ونزوئلا، بولیوی، شیلی و پاکستان با محکومیت قاطع، کنار ایران ایستادند. باسم العوادی، سخنگوی دولت عراق، این حملات را «تهدیدی برای ثبات منطقه» خواند. عمان، ماجیجی مذاکرات هسته‌ای، آن را نقض حاکمیت ایران دانست. ونزوئلا این اقدام را «تجاوزگری نظامی» و پاکستان آن را «جنایت جنگی» نامید. سیدعمر حکیم، رهبر جریان حکمت ملی عراق، با ابراز تأسف، این جنایت را محکوم کرد.
نظائر مردم تونس در حمایت از ایران و غزه خشم جهانی را فریاد زد. در مقابل، اسرائیل و بریتانیا از این تجاوز حمایت کردند.
یسرائیل کاتز، وزیر خارجه رژیم صهیونیستی، آن را «گامی تاریخی» خواند و کی‌بر استارمر، نخست‌وزیر بریتانیا، با ادعای تهدید هسته‌ای ایران، خواستار مذاکره شد. گویی ایران آغازگر بحران است. اما قطر، عربستان، اتحادیه اروپا، آلمان، استرالیا، کلمبیا، مکزیک، نیوزیلند و کویت، با نگرانی از فاجعه، خواستار دیپلماسی شدند. اتنوبیو گوتش، دبیرکل سازمان ملل، این حملات را «وخیم» خواند و تأکید کرد: «دیپلماسی تنها راه است».
رافائل گروسی، مدیرکل آژانس، با تشکیل جلسه فوق‌العاده شورای حکام، نشان داد این بحران، جهان را به خود مشغول کرده است. این واکنش‌ها، حقانیت ایران را در برابر زورگویی تأیید می‌کند.

ایجاد حقوقی و سیاسی: جنایتی علیه قوانین بین‌المللی

حمله آمریکا، نقض آشکار منشور سازمان ملل و معاهده NPT است. ماده ۲ بند ۴ منشور، استفاده از زور را جز در دفاع مشروع با با مجوز شورای امنیت ممنوع می‌کند. ایران هیچ تهدیدی علیه آمریکا نداشت و شورای امنیت مجوزی صادر نکرده بود. این تهاجم طبق حقوق بین‌الملل، «تجاوز» محسوب می‌شود و می‌تواند در دیوان بین‌المللی دادگستری (ICJ) یا دیوان کیفری بین‌المللی (ICC) پیگیری شود. ماده ۴ NPT، حق ایران برای استفاده صلح‌آمیز از انرژی هسته‌ای را تضمین می‌کند و نظارت کامل آژانس بر تأسیسات ایران، ادعای تهدید را باطل می‌کند. عباس عراقچی، وزیر امور خارجه ایران، این اقدام را «نقض بی‌سابقه منشور ملل متحد» خواند و خواستار جلسه اضطراری شورای امنیت شد. سازمان انرژی اتمی ایران نیز در نامه‌ای به گروسی، از بی‌عملی او انتقاد کرد و خواستار محکومیت این جنایت شد. حمله به تأسیسات هسته‌ای، با خطر نشت رادیواکتیو، می‌توانست فاجعه‌ای زیست‌محیطی به بار آورد، اما تدابیر ایران، از جمله انتقال اورانیوم غنی‌شده، مانع از آن شد. این نقض‌ها، اعتبار آژانس و رژیم عدم اشاعه را تضعیف می‌کند. ایران، با استناد به حقوق بین‌الملل، می‌تواند آمریکا را پاسخ‌گو کند، در حالی که جامعه جهانی، از این تجاوز به‌عنوان تهدیدی برای صلح جهانی یاد می‌کند.

تنش سیاسی در آمریکا

در داخل آمریکا، این حمله شکافی عمیق ایجاد کرد. قانون‌گذاران دموکرات، با محکومیت صریح، دونالد ترامپ را به نقض قانون اساسی متهم کردند. سِن کاستر، نماینده کنگره، این اقدام را «تجاوزی آشکار» خواند که بدون تأیید کنگره انجام شده و امکان استیضاح را برای جان